

Виходить що тижня

Адреса Редакції і Адм.:

„ПРАВДА“

Львів, вулиця Льва Са-
шиги ч. 26, I. пов.Поодинокє число
коштує 20 сотників

ПЕРЕДПЛАТА

В КРАЮ:

Річно 10 зол. Піврічно
5 зол. Чвертьрічно 2 з.
50 сот. Місячно 1 зол.

ЗА КОРДОНОМ:

Річно 2 амер. доллєря
або 1х рівновартість

Друга совітська нота

Вслід за нотою, яку передав польському урядові рад. посол у Варшаві Богомолів, у Москві передав Чічерін другу ноту тамошньому польському слові Патекові. В ноті Чічеріна звернено увагу польському урядові, що „біло-емігрантські терористи“ вибрали собі на головний осідок Польщу. На погляд Чічеріна, польський уряд нічого не робить, щоби припинити ворожу, терористичну діяльність „білогвардейщини“, а польська преса ще й підсичує ненависні настрої до рад. уряду, який хотів би жити в добрій сусідській згоді з Польщею. В ноті поставлено домагання, щоби польський уряд забезпичив безпеченство офіційним радянським представникам у Польщі видалив ворожих польським емігрантів та не допускав щоби гарні радянсько-польські взаємини зіпсувалися.

Закон амнеції

Польський уряд рішив виступити з власним проектом амнеції (даровання кари) з нагоди десятиліття повстання польської держави. Амнеція проєктована урядом має обняти проступки карні й адміністраційні. Обійме вона деякі проступки з рр. 1919—1920, деякі кому ністичні проступки з часу перед 3. мая 1926 р., проступки молодих комуністів до літ 17, вкінці деякі проступки звичайні, адміністраційні і кари до 6 місяців. Кари досмертної тюрми будуть змінені на кару тюрми на 15 літ, а кари смерти на досмертну тюрму.

Польсько-литовські переговори

Справа литовсько-польського порозуміння все ще чекає свого кінцевого поладження. Сяк чи так. Або злагода, або ще більший розрив. Покищо ведуться підготовчі праці комісії, яких склад та завдання встановлено в Кенігсбергу. В Ковні відбуваються саме наради мішаної комісії в двох основних справах. 1) в справі договору про неагресію, та 3) в справі відшкодування за акцію ген. Желіговського на Віленщині. Мають у звязку з цими переговорами, Вальдемарас виїхав на запрошення англійського посла до Лондону, де відбуде низку нарад з англійськими керуючими політиками.

Мобілізація у Японії

Японська рада міністрів у порозумінню з воєнною радою рішила зарядити в Японії частинну мобілізацію сухопутних і морських сил. Японські часописи вважають послідне засідання габінету в тій справі за найважніше від 1914 року. Сподіються, що Мікадо (цісар) підпише мобілізаційний акт. З Лондону доносять, що японська нота до поодиноких держав повідомляє про збільшення японської армії в провінції Шантунг до 54 тисяч людей. Нота ця сиверджує, що згромадження тих сил у Шантунгу не має на меті заняття яких-небудь китайських областей. Японсько-китайське непорозуміння набирає дуже поважного характеру. Китайські війська перебравли грізну постазу. Начальна команда японських військ рішилася за всяку ціну очистити з Китайців провінцію Шантунг. Боротьба триває далше. Завішення оружя перервано. Японці понесли великі страти. Всі заграничні конзулі, з виїмком американського, покинули місто Тсінан Фу. Японія має замір звернутися до європейських держав з проханням о співділання в воєнних діланнях у Шантунгу.

Японці в Китаю

Китайська полуднева армія під напором ворога покинула місто Тсінан-Фу, яке заняли Японці. Північна армія лагодиться до відвороту з провінції Чілі. Тсі Нан-Фу здобули Японці при помочі ескадри 40 літаків, які обсипали бомбами китайську часть міста. В японський полон попало 7 тисяч Китайців. Нанкінський уряд вислав до Ліги Націй телеграму зі жалобою про насильство Японії над Китаєм. При бомбардуванні Тсі Нан-Фу через японську артилерію згинило понад тисяч людей. Уряд нанкінський просить Раду Ліги Націй, щоби вівзвало Японію завернути з Шантунгу свої військові відділи.

Видалення кн. Карла

На домагання румунського уряду з Англії видалено кн. Карла, який прихав був туди на 10 днів, як гість рум. політичного емігранта, політика Йонеску. В звязку зі справою князя, пише „Таймс“: Англія не може послужити ґрунтом, зі якого виходилаб будь яка інтервенція у внутр. справах Румунії.

Якщо князь Карло хоче робити політичну інтригу, хай не надуживає гостинности Англії, що приняла його як особу приватну на своїй землі. В звязку з останніми подіями, витворився цікавий стан у інформаційній пресовій службі. Румунська урядова агенція постійно перечить, неначеб в Румунії діялося щось серйозного й небезпечного для теперішнього уряду. Натомісь вістки, що приходять приватно, говорять, що віддїли селян перебилися таки до Букарешту й частина армії вже перейшла на сторону революти. Дня 8-го ц. м. порадив собі румунський уряд у той спосіб, що перервав всякий телеграфічний та поchtовий звязок з закордоном. Подорожні, що приїзджають зі Семигороду до Будапешту говорять, що в цілій Румунії проголосив уряд воєнний стан. Дня 7. ц. м. мало прийти в Букарешті до кривавих сутичок на вулицях міста. Всі закордонні кореспонденти знаходяться під строю контролею; кореспондентів „Дейлі Експресу“ та „Фоссіше Цтг.“ арештовано за подавання „недійсних“ вісток. На кордонах сильно загострено граничну ревізію, при чому всіх виїзджаючих з Румунії особисто ревідується. В Букарешті арештовано нач. редактора денника „Адеверуль“, Епеля Гарану.

Совітська „українізація“

До Риги прийшли левні вісти, що на Вел. Україну приїхала з Москви спеціальна комісія Д.П.У., якої завданням є „оконечно“ ліквідувати український незалежницький рух. Ця комісія перевела вже в Харкові, Києві, Полтаві, Одесі та на Донеччині більш чим тисячу арештів серед громадян Українців. Потверджується така ж вістка, що Д.П.У. відкрило широко розгалужену незалежницьку організацію серед частин Червоної Армії на Вел. Україні. Арештовано багато військових. Тому, що тюрми на Вел. Україні переповнені, арештованих висилають до білоруських і московських тюрем.

Бунт в'язнів

В совітській тюрмі в Полоцьку вибух бунт політичних в'язнів, що оголосили були голодівку як протест проти недляної поведінки з ними. Вязнича сторожа поступила з ними ще острійше, наслідком чого прийшло до кривавої розправи, яка принесла 16 убитих серед в'язнів і 6 убитих серед вязничої сторожі.

Церква в обороні робітників

Серед християнських робітників західної Європи розвивається щораз більше звичай обходити річницю видання енцикліки папи Льва XIII. „*Rerum novarum*“. Тими латинськими словами зачинається згадана енцикліка (папське письмо) і тому, як при кожній енцикліці — початкові ті слова є її заголовком.

Енцикліка „*Rerum novarum*“ по українськи значить: папське письмо „Нових річий“.

І справді нових річий доторкнув один із найбільших і наймудріших папів Лев XIII., видаючи в дни 15. мая 1891 р. свою енцикліку до всього католицького світа. В історії людства і в історії Церкви річю новою в XIX. столітті була остра боротьба, яка розгорілася між класами непосідаючими а посідаючими, між робітниками а капіталістами.

Проповідником і виконавцем нових засад і способів боротьби був соціалізм і комунізм. Його евангелієм став комуністичний маніфест, написаний жидом Карлом Марксом і Фридериком Енгельсом, а прийнятий через союз комуністів на міжнароднім з'їзді 1847 р. Знаємо добре, що голосить соціалізм і комунізм. Нема там Бога, нема віри, нема вічного життя і послідної ціли, а є лиш класова ненависть і стремління до заповнення матеріального добробуту і пановання одної лиш робітничої т. зв. пролетарської класи.

Тому маніфестови протиставив Лев XIII. маніфест католицької Церкви, свою енцикліку. Церква не могла не приступити до розв'язання тої пекучої справи. І вона мусіла забрати голос в обороні робітників, котрі через розвій фабричного

промислу і визиск попадали в щораз більшу нужду й недостаток. Але Церква мусіла знайти розв'язку в дусі Христового Євангелія, в дусі Його слів: „Прийдіть до Мене всі працюючі й обтяжені, а я вас покріплю“.

Голос Льва XIII. був не лиш голосом християнської любови, але голосом справедливости. Пятуючи визиск положення і сил робітника, жадав не лиш християнської любови й милосердя але й християнської справедливости і домалався її не лише від капіталістів, але також і від держави, від її законів.

З другої сторони і від робітників жадав справедливости, чесної праці, ощадности, а передусім виречення клясової ненависти.

І на підставі того християнського маніфесту стало можливе організування робітничих верств не під червоним, кривавим прапором, але під прапором Христа. Не позбуваючися віри в Бога, в будуче життя, не навчаючи ненависти й жадоби добробуту виключно дочасного може християнський робітник боротися під тим прапором за свої права, за кращі закони, за кращу платню, за час праці, за суспільну опіку, за забезпечення на старість, за просвіту, за кращу свою будучину. Ось причина заховання річниці тої великої енцикліки.

Так воно є в інших народів, де робітництво, много свідоміше від нашого, гуртується в християнських станових організаціях. Тож і наші робітники повинні зав'язувати свої, виключно українські станові християнські організації. І не підпомагати своїми членськими вкладками всяких ворожих віри й українському народови жидівсько-соціалістичних товариств.

Свята Унія

XI. Тяжке переслідування св. Унії і Церкви нашої.

Князь Острожський через своїх слуг і нанятих письменників різних вір розіслав по цілім краю відозви й агітаторів, котрі розпалювали ненависть до наших Єпископів. Всякі еретики писали на його замовлення ріжні клевети й видумки проти наших Владик і розкидали їх між народ. Ті клевети були так погано видумані, що навіть автори їх звичайно стидалися підписувати їх своїм іменем і випускали ті пашквілі анонімно (без підпису) або псевдонімно (з фальшивими підписами). Князь видав також своїм коштом підбурюючі листи африканського патріярха з Александрії і розкидав їх масово.

Наші Єпископи не мали ні сил, ні засобів таких як князь і не могли в потрібній мірі протиділати тій агітації. Тому князь скоро переконав темний народ і значну часть духовенства, що перед тою агітацією були за унією, а Єпископів „перекуплено“. Тим часом вони не одержали навіть тих місць у сенаті, які їм правно належалися, бо польські єпископи з гордості противилися тому, щоб їх зрівнано з нашими, а польський король боявся наразити собі до решти могутнього князя.

Агітація ведена клеветами зараз видала овочі: коли Митрополит вибрався на візитацію і доїздив до Слуцька, прийняли його там градом каміння. І булиб його укаменували, якби карета, в якій сидів, не заслонила його.

Сам князь Острожський, хоч який бсгатий, силою загарбав часть дібр на-

АНТІН ЛОТОЦЬКИЙ.

Гетьман Богданко

Історичне оповідання.

„Ой Богдане, Богдане,
Запорожський гетьмане,
Та чогож ти ходиш
В чорнім аксаміті?
Гей, були у мене гості,
Гості татарове,
Одну нічку ночували,
Стару неньку зарубали,
А миленьку собі взяли —
Гей сідлай, хлопче, коня,
Коня вороного
Татар швидко здоганяти,
Миленькую одбивати!“

— А що не про тебе? — каже Покотило. — Чи то не ти Богданку ходиш у чорному оксаміті тай чи то не тобі це татаре зарубали неньку, а миленьку зі собою взяли. Чиж то не ти гнався в погоню за татарами, щоб відбити любу жінку.

На ці слова побратима посумнів князь Богданко тай каже:

— Все воно ніби так, тільки що він співає про запорожського гетьмана — а я не гетьман. —

— Е, це він тільки так — каже Покотило тай блиснув очима. — Це він на-тякає на це, що ти будеш запорожським

гетьманом, а може й володарем усієї України.

— Говори, Климе, хай твое не гине! — сказав князь Богданко.

— А кошовий Сокольський розсміявся на це:

— Це ніби до мене пієш, Богданку, бо я Клим.

— Тільки ти не з цих Климів, що багато говорять, а з цих, що мало говорять, а багато роблять — відповів князь Богданко й здумався. Побратимові слова нагадали йому слова його управителя й такі самі слова священника та черця: „Може Господь приготує тебе до чогось більшого!“

По хвилі князь Богданко до Покотила:

— Коли це правда, як ти кажеш, що кобзар співає пісню про мене, то цікавий я знати відкіля цей, що зложив пісню знає так усе про мене?

— Ха, ха! Ато втяв? Відкіля знає? Прилетіла сорока з твоєї Волині, сіла на січових окопах тай вискреготіла все. Брате, колиб ти й не привів був зі собою близко чотириста козацтва, а в кожного з них чейже є язик, що не любить дармувати — то, кажу, колиб ти й не привів їх на Січ, а сам саміський тільки прилинув, прилинулиб за тобою й вісти про твое життя поза Січю скорше чи пізніше. Бож ти не такий собі церший-літний січовик-сіромаха, що то в ньо-

го ні роду ні талану й що йно мусить здобувати собі ймення та славу, коли є в нього на це снага та відвага.

— Правду каже Покотило — замітив на це кошовий Клим Сокольський — і не сьогоднішній ти на Січі тай і поза Січю славний. Щиру, щирісіньку правду кажу тобі, Богдане, що дуже радий буду, коли за волею січового товариства мотиму тобі кошову комишину передати.

— Ні, друже Климе, — каже на це Богданко — не хочу я тобі проводу відбирати, хочу під тобою добувати слави.

— Говориш так, немовби ти не знав січових звичаїв. Не любить січове товариство довше когось оставляти при владі чи уряді, а вже кошового люблять що року змінити.

— Не добре воно на мою думку — замітив сотник Шах — змінити кошового отамана що року. Задумає кошовий завести кращий лад на Січі, збільшити її силу, то чи вспіє він за рік зробити це.

— Може й правда твоя — каже на це кошовий — та вже такий звичай на Січі. Боїться січове товариство, щоб якийсь меткіший кошовий не забажав на довше закріпитися при владі та не прикоротив волі козацької.

— Не добре воно — дальше каже своє сотник Шах — не добре. Ось ти, Климе, дбаєш про Січ-матір, дбаєш про

шого луцького Єпископату і вже ніколи не звернув того майна ні нашій церкві уніятській ні православній. Добре відшкодував себе за кошта тих підбурюючих відозв, які видавав, щоб робити заколот. Але Бог справедливий тяжко покарав князя, як побачимо далі.

За прикладом князя Острожського й інші магнати наші, литовські і польські кинулися грабити силою добра нашої церкви. Користаючи з замішання, так розграбили церковне майно, що нпр. наш Владика Іпатій Потій ледви міг вижити. Великі й малі агітатори проти Церкви викликали замішання, пустилися на розбій і добре поживилися. Добро, яке побожний нарід наш складав віками і яке могло тепер під упорядкованою владою послужити до культурного піднесення народу, розкрадали на всі боки; зачинали процесами, кінчили розбоями.

Духовенство, котре мусило бачити, до чого йде і що агітатори нарочно викликали такий розвал, щоби грабили церкву, дурив князь „політикою“. А саме обіцяв духовенству, що всі протестанти, лютри, кальвіни, соціняни, аріяни і всякі інші еретики „перейдуть на православіє“. Коли далі буде вестися боротьба проти унії. А тоді вони разом з тими сектами здобудуть більшість у польських сойм і сенаті тай будуть панами ситуації.

Розуміється, була се байка, хоч князь сам може й вірив у ту байку під впливом своїх протестантських дорадників і навіть пробував скликати зізди всіх еретиків, яких тоді було багато. Але з того не могло ніщо вийти, бо до свід учить, що секта раз появившись скорше вигине, ніж получиться з іншою сектою, хочби як близькою її.

Але на грабіжах і каменованню наших Владик не скінчилася та шалена агітація.

ХІІ. Криваві погроми, замахы й убийства.

Ненависне слово се злий огонь, який свідчить про те, що кипить у серці людини. Тому повна ненависти агітація все приносить криваві овочі, як тільки має нагоду до пролиття крові.

Таке вийшло і з агітації проти нашої св. Унії. Ненависна агітація проти св. Унії, підсичувана своїми й чужими руйніниками, зачала доводити до кривавих погромів, замахів і убийств, довершуваних на уніятах. Унія се одинока наша віра, котра має цілий ряд мучеників, убитих таки своїми ненависниками.

Один з перших потерпів великий Владика наш Іпатій Потій, котрому на вулиці у Вильні в білий день відрубали сокирою пальці в руці.

В Києві утопили в Дніпрі Василянина уніята Антона Грековича підбурені агітаторами наші темні люде, а іншого повісили на дереві. Царгородському деканови Матвієви, коли йшов спокійно дорогою, відтяли голову тільки за те, що вірно стояв при св. Унії.

Ненависна агітація проти св. Унії зайшла аж до перемиської дієцезії. Там наші неуніяти зарубали на смерть сокирою Василянина Будкевича в часі, коли правив Службу Божу.

Після свідоцтва сучасника, понесло мученичу смерть з рук таки наших неуніятів поперх 100 самих світських священників, вірних унії (гл. відомий твір Гарасевича „Річники Руської Церкви“ ст. 305—308). Крім того убили багато наших Василян і не одного світського, що вірно стояв при нашій Церкві. А

кілько наших вірних унії людей по тюрмах утратило своє здоровля, сего ніколи не довідаємося.

Ненависники св. Унії не цофалися і перед замовленими скритоубийствами. На нашого дуже діяльного митрополита Велямина Рутського сприсяглося в Києві кількадесят скритоубийників, підбурених греком Теофаном.

А нашого Архієпископа св. Йосафата Кунцевича замордували у Витебську в найстрашнійший спосіб і ще по смерті знущались над його тілом.

Так св. Унія має багато мучеників. Так її переслідували свої в католицькій, польській державі, а від латинників Поляків не мала вона ніякої оборони, тільки навпаки пониження й грабунки.

Одинокою опікункою нашої Церкви була Апостольська Столиця, котра вірно і щиро робила що могла в обороні нашої Церкви та по сей день робить.

3 церковних справ

Католицька Церква в Індіях.

З числа 323 мільонів католиків на цілій землі, 3,241.744 належить до держави гіндуської, Цейльону та португальських і французьких посілостей в Індіях. На сім кольосальнім просторі кожний сотний мешканець є сьогодні католиком. Церквою в Індіях управляє Апостольський Делегат. Католицька Церква в Індіях обіймає 10 архієпископств, 28 єпископств, 3 Апостольські Вікаріяти й дві Апостольські Префектури. Архієпископ з Гоя має титул патріярха. Число священників виносить 3334, зн. на кожного священника припадає там пересічно по 972 душ.

добро січового товариства, а прийде вибір — якийнебудь крикун виступить та криком підбурить товпу козацтва, а стане кричати за якимось ледащом. А товпа товпою й пійде за цим, що найбільше та найзавзятіше кричить і вибере цего ледаща. І твоя робота й наміри твої добрі підуть на марне.

— Правда воно, — каже кошовий — та тепер я не боюся про це! Я певний, що по мені вибере товариство Богданка Ружинського кошовим. Дуже любить і цинить його товариство тай своїх людей із Волині має він тут чимало. А я певний, Богданку, що ти не знищиш цего, що я будую, а ще краще поведеш усю справу.

— Що не знищу, можеш бути певний, та чи краще вспую повести діло як ти — не знаю.

— Але я знаю — сказав твердо кошовий. — Ти родився на володаря й лицаря заразом. Шкода справді, що на Січі так важко задержати керму довше в руках, а то під твоїм проводом дійшла вона до сили й слави.

— Перецінюєш мене, брате — боронився князь Богданко. — Правда, до лицарського діла є в мене охота, та щоб кермувати всім Запорожам, на мою думку цего за мало: тут треба ще й розуму тай не малого.

А на це Покотило зі сміхом:

— А в тебе його не має? Хіба любов до твоєї княгині забрала тобі його?

Князь Богданко на ці побратимові слова спознавнів і задумчивим поглядом глядів наперед себе. Аж по добрій хвилі сказав:

— Ні, побратиме, любов до моєї Оленки не забрала мені розуму, противно додавала мені сили до праці.

— Але забрала нам тебе з Січі — каже знов Покотило.

— Так, це правда — притакнув князь Богданко й говорив далі. У мене неначе дві вдачі: одна жадна лицарських пригод і слави лицарської, а друга спокою й творчої праці.

— Цебто сіяти гречку — завважав Покотило.

— А хочби. Чиж ти думаєш, що сіяти гречку, це не творча праця. Я так думаю собі, що й Запорожя булоб сильніше й могутніше, колиб не з самої шаблі жило.

— Це й моя думка — каже кошовий Сокольський. — Колиб так вдалося забудувати запорожські землі містами й селами — розвинути хліборобство, а з ним разом промисл і торгівлю, повсталаб сильна й могутня держава на цих землях, як уже була за князів Володимира В. та Ярослава М.

— Еге-ге! Куди ви стріляєте — каже

Покотило. — Замінити запорожське лицарство у гречкосієв. —

— Ні, не так, брате, ти зле розумієш мене! Військо військом. Січ, як є, так і осталаб лицарським товариством, заборолом цеї землі й усього християнства, тільки пусті землі, безмежні степи треба заселити трудящими людьми назад, як було колись до татарських нападів...

— Може й твоя правда, батьку кошовий, це не на мою голову. Я тільки шаблю знаю тай самопал.

А князь Богданко:

— Шабля й самопал мають саме тільки забезпечувати труд і творчу працю країни. Вони не будують держави, тільки боронять її, захищають, а то й здобувають нові простори саме для творчої праці.

— І то не все — додав кошовий. — На мою думку творча праця хоч може не скорше, та за те певніше здобуває потрібні ці простори.

— Із сего самого заліза й меч і плуг. і оба вони здобувають — сказав князь Богданко.

— Так, друже Богданку, та, як кажу, здобутки плуга тріквіші від здобутків меча — відповів кошовий.

— Значиться ти, батьку кошовий, вище цінніш плуг як меч — каже Покотило. — Так тобі треба було остати гречкосієм.

Дві св. Марії від моря.

Після старої провансальської легенди жиди по роз'ягттю Христа всадили дві святі невісти Марію Яковову і Марію Саломію на човно, яке їхнули на повне море. Човно мало заплисти аж до провансальського берега, де обі святі мали поселитися. На сю пам'ятку в місцевості *Samarque* відбувається щороку процесія, в часі якої найбільші достойники обносять фігури обох святих.

Мандрівна Церква.

Товариство пропаганди католицької релігії в Америці — якого осідком в Чикаго — об'їздить місцевості, в котрих нема католицької церкви, спеціальним поїздом, урядженням зовсім на подобу церкви.

3 Вічного Міста

На осьмім горбку Риму.

Як вийдемо вигідними сходами на дах церкви св. Петра, на сей „осьмім горбок Риму“, як його жартобливо називають, не можемо зійти з дива. Нашим очам представляється чудний образ. На плоскім даху сеї найбільшої святині побудовано ціле місто. Є тут численні доми, різнородні варстати, пекарні, кузні, склади, ба навіть обори для звірят. Дві менші копули (високі на 45m, а в обводі 92m) подабають на церкви сего місточка. Поміж домами знаходяться вигідні, гарні хідники, вложені широкими плитами. Є тут і водограї, які відсажують воздух і заосмотрюють мешканців у воду. Місточко се має своїх осібних жителів. Є ними робітники „San Petri“, котрі зай-

маються будь направами святині, будь її прикрашуванням та ілюмінацією у великі свята.

В самій середині сего місточка, побудованого високо понад буденні людські мешкання, знімається головна копула, яка понад дахом є ще 94m висока, а в обводі має 192m. Тому що ся копула в XVIII. ст. грозила пукненням, тому 1744 р. обведено її п'ятьма грубими залізними обручами. Зовні ведуть сходи до внутрішньої галерії копули, з котрої шойно можна оцінити всю красу й велич самої святині. Вигідними сходами дістаємося до ліхтарні, звідки, крім потрясаючого до глибини виду на саму церкву внутрі, відкривається перед очима видця чудовий вид на внішню стай базилики, далі на ціле місто та на всю околицю: на гарні поля римської Кампанії й сріблесті філі моря. У віддалі серед спаленої сонцем околиці видно дуки давних водопроводів „самарянки з порожними збанками на голові“. В глибині мерехтить голуба стіна Альбанських гір, а на них серед винниць і оливних лісів білються мурованими домами *castelli romani* (римські твердині): Маріно, Фраскати, Гротта Феррата.

З ліхтарні залізна прямовісна драбина веде до мідяної кулі, котра має 2 $\frac{1}{4}$ m проміру, а може помістити в собі шіснайцять осіб. Невиносимий жар міді, розпаленої соняшними проміннями, зневолює путника до чим скоршого відвороту.

о. С. Ковалів.

Присилайте передплату!

— Ні не так. Я сам на гречкосія хисту не маю, не така моя вдача — та це не перепиняє мені здорово дивитися на завдання одного й другого. Тай свідомий я цього, що в теперішніх часах без меча й самопала бодай тут у нас і хлібороб не обійдеться. За богато ворогів ласих на наше добро, має богата наша земля. Тому поки небезпека: меч і плуг мусять у згоді йти на здобутки.

— Правду кажеш — завважав князь Богданко. — Лежить наша земля при битому шляхови й треба великого зусилля й змагань, щоб удержати її.

— Тай віри треба, віри в себе — дав князь.

Осьтак розмовляючи обійшли вони весь базар.

А козацтво гуляло: веселилося, пило, танці виводило. Лунали вигуки й співи, дзвеніли бандури, дудоніла земля під дужими, сильними козацькими ногами.

Небо було чисте та ясне, сонце що повагом йшло по синяві неба, сипало ярким промінням на рясну зелень на сині води Дніпра-Славутиці.

І не стямилоса буйне козацтво, як воно, те сонячко, вже на долину стало скочуватися, як на розпечену соняшним промінням землю стали спливати сутінки, передня сторожа тихої зоряної

ночі, рясно спрагнені цвіти й трави благодатною, цілющою россою зливаючи.

Ось-ось і сховалося сонце за обрієм, на спочинку подалося, а на синьому небі стали запалюватися зірочки й вплив срібний місяченко... І замовкали співи й вигуки, поволи втихали дзвінки бандури — козацтво гуртами кидало Гасан Башу й прямувало до куренів.

Небаром опустів увесь базар, шинкарі замкнули шинки.

Пішли в свої курені й кошовий і похідний отаман і його побратим Покотило й сотник Шах.

Кашоварі дожидали січового товариства з готовою вечерою...

І засіло січове братство по куренях до козацької вечері.

А там і вечера скінчилася...

Пішло козацтво на спочинок.

Тихо стало.

Тільки на Гасан Баші по шинках шинкарі зиски облічували, а там і їх переміг сон...

Тихо. Тільки місяць сторожить із зірками.

Спіть спокійно завзяці, бо завтра труд вас жде чималий.

Завтра треба вже почати в похід готуватися, за віру Христову воювати й бранців християнських із бісурменської неволі визволяти...

Дальше буде.)

Зі світу

Марш на Букарешт

В Румунії, в місті Альба Юлія відбувся недавно Конгрес (З'їзд) національної селянської партії. Як ми вже писали, нац. селянська партія, це в Румунії одинока партія, що ніяк не може погодитися з злочинною господаркою дотеперішніх румунських урядів. Нац.-селян. партія має свій осідок і головну силу в Семигороді, де під малярським володінням Румуни навчилася зовсім інакше ставитися до національної і державної справи. Конгрес в Альба Юлія відбувся під кличем uzдоровлення Румунії. Всі бесідники вказували в своїх промовах на нечуване безправство та корупцію, що розкладає Велику Румунію. Напроваджувано факти просто жахливих надужит і самоволі. Не диво проте, що серед такого настрою мусіла зродитися реакція. Останні телеграми з Букарешту й Будапешту доносять, що селяне, учасники конгресу, пішли на столицю, щоби примусити румунський уряд уступити. Цей марш почали селяне проти волі провідника партії посла Маню, який заявив, що в ніякому разі не похваляе походу на Букарешт. На думку посла Маню уряд і так мусітиме уступити й всякі перевороти є зайві. Всупереч становищу Маню, члени далися переконати провідникам радикальнішого напрямку в партії, невдоволеним з замирюючої політики Маню. Провід маршу на Букарешт обняли семигородські партійні діячі Попович та Дробеску. Все ж таки є сумнівне, чи ворохобникам вдасться дійти до Букарешту, бо всі дороги до столиці обсадив уряд жандармерією та військом. Закордонні часописи доносять, що рівночасно йдуть на Букарешт селянські відділи з Буковини та Бесарабії. Всі вони йдуть військовим порядком з музикою та прапорами. Урядова румунська телеграфічна агенція заперечує очевидно ці поголоски.

Розрухи в Семигороді

Румунські часописи доносять, що по маніфестаційнім з'їзді в Альба Юлія прийшло до розрухів у комітаті Бігар. Селяни по повороті зі з'їзду намагалися у многих селах прогнати війтів, які були прихильниками ліберального сторонництва. В кількох селах це їм удалося. Однак жандармерія привернула в тих селах назад прогнаних селянами в йтів.

Дбають про жидів

Жидівська телегр. агенція доносить з Москви, що союзний Рад. Уряд іменував комісію, що має перевірити причини тяжкого господарського положення жидівського населення міст та містечок на Вел. Україні та Білорусі. Рівночасно ця комісія має опрацювати плян боротьби з антисемітизмом на Вел. Україні, що постійно зростає та загрожує новими програмами. Цікаве, коли Москва визначить подібну комісію для провірення тяжкого економічного положення українського села та мас українських безробітних? Покищо визначено тільки комісії для стягання податків та видирання останніх припасів збіжжа в українського селянина.

Дбають і про селян

Крім примусового викупу збіжжа від українських селян, большевики ве-

дуть вперту пропаганду за закупом селянами облігацій внутр. державної позички. Селяне, які вважають закуп цих облігацій пропащим грошем, відмовляються всіма силами від цього гарачу. Останніми днями почали селяне реагувати по своїйому на большевицьку нахабність. В часописах знову почали масово появлятися вістки про вбивства агітаторів селянами. В селі Гурки Київської губ. прийшло до кривавої сутички між комуністами й селянами та на тлі протирелігійної пропаганди. Серед бійки вбито одного комуніста, двох ранено. В Гурках арештовано багато селян.

Катастрофи — випадки

В Мароку коло міста Мекнес з незвісної причини вилетів у воздух самохід наладований динамітом призначеним до розсаджування скали при будові дороги. Дев'ять людей, що їхали самоходом розірвало на кусні. — В париській фабриці машин до писання вибухла пожежа, в часі якої згоріло 1200 готових машин до писання. — В середущій Америці на знімаючийся в воздух літак напало стадо супів і ушкодило одно крило. Літак упав на землю, а летуни забилися. — В Мексику запалася земля й засипала кілька сіл на узгір'ю Лязиреня. — В Японії протягом 1927 року мало місце 6027 підземних стрясень, з яких 2069 стрясень спричинили значні шкоди. — В Гроттама-ре, в Італії наслідком дощів обсунулася земля й засипала два селянські доми при чому згинило 6 осіб, а 8 віднесло рани. Земля засипала також залізничний шлях. Поїзд який їхав ним вискочив зі шин. Згинило 16 осіб, між ними двоє дітей. Многу осіб віднесло рани. — Будапешт, столицю Мадярщини навістив гурган, який тривав кілька годин. П'ядесять осіб віднесло рани. Кілька церковних веж ушкоджених. — В Коринті відчужо нові підземні дрогання. В окрузі Берніртар

вода залила 5 тисяч моргів землі. — В Кабулю в Авганістані згорів кінотеатр короля Амануляга. Сарака має некийбудь клопіт.

Про що мріють діти нинішньої Росії?

(о. С. К.) Ленінградська „Красная Газета“ доносить, що управи ленінградських шкіл урядили інтересу анкети, в якій взяло участь около п'ять тисяч шкільних дітей в віці 10—15 літ. Всі вони мали відповісти на питання: „Що зробивби ти, якби мав шапку-невидимку?“ Анкета була анонімна. При відповідях подавали діти тільки свій вік, а не подавали своїх назвиск.

З відповідий дівчорі видно, що їх політична орієнтація вирішена в напрямі теоретичних совітських кличів. „Я хотівби обїхати весь світ, повбивати всіх буржуїв, а їх капітал віддати робітникам“ — написав один хлопчик. „Бажаю поїхати до Хін, щоби уґрунтувати там панування Совітів“, — оспівдає другий. „Я отруївби усіх Англіїців“ — відповідає третій.

36% дітей виявило бажання вести життя вломників, бандитів, паліїв та опришків.

Іноді зпоза сього понурого образу, викликаного пропаґандою совітських учителів, визирає якийсь чистий невинний закуток діточої душі. „Хочу подорожувати отже бажання висказане чималою кількістю ленінградських учнів.

Руйнує діланя алкоголю на родинне життя проявляється рівнож досадно в відповідях дітей. „Я вдусивби усіх тих, що пють горівку!“ „Я билаби усіх п'яків так довго, аж поки не пересталиби пити“. Отсе знаменні слова. Якже безнадійно сумним мусить бу-

ти життя цих дітей, якщо під шапкою-невидимкою мають вони лиш одно бажання: удушення тих, що пють горівку!

Вислід сеї діточої анкети се один голосний крик в сторону нинішньої Совітської Росії. „Красная Газета“, оголошуючи відповіді дітей, мабуть сама не здавала собі справи з цього, який страшний документ скарги виточує вона теперішньому правительству. Бо оголошений матеріал є яким доказом затроєння чистої діточої душі і страшних відносин, які панують в нинішній Росії. І не диво: в державі — в якій поборюється св. віру в Бога, підкопується християнську мораль та усувається релігію з лиця землі — інакше бути не може!

Десять заповідей з гігієни.

(о. С. К.) Американський лікар д-р Еранс в Чикаго, помістив у своїм підручнику „Гігієна“ слідуєчих десять заповідей: 1. Замкнені вікна се отверті дороги для туберкульози (чахотки, сухіт). 2. Острі напитки ослаблюють чоловіка. 3. Де панує бруд, там є мухи; а де є мухи, там повстають хвороби. 4. Якщо забемо в маю одну муху, зискаємо більше, ніж якби в липні забили їх кілька тисяч. 5. Ваших легких не можете купати; допроваджуйте отже до них бодай свіжий воздух. 6. Як не знаєте, що їсти, не їдте зовсім. 7. Не заміняйте ночі на день. Достаточний сон у властивій порі не є стратою часу. 8. Мнімні середники зарадні проти грудних недуг не лічать їх, тільки нищать жолудок. 9. Тютюн подражнює на мінуту, а ослаблює на годину. 10. Соняшні філі нищать тапети й килими але румянцем здоровим покривають ваші лица.

А. БЕЙ.

Мученицьке Мехіко

Мучеництво о. М. А. Про та товаришів.

О. Михайло Августин Про Хуарез прийшов на світ у дуже багатій та глибоко католицькій семі 18. січня 1891 р. в місцевості Кончетіон дель Оро в державі Закатекас. До Ісусового Товариства вступив 10. серпня 1911 року. Перший обіт зложив у день Успення Пресв. Богородиці два роки опісля. Ледво почав науки, що зачинаються звичайно по перших чернечих обітах, натальна революція Каранци затопила всю країну в страшному вирі. Семя молодого черця з великого достатку попала трохи не в нужду. А він сам, хоч серце тягнуло його помагати найблизчим, не тільки витривав хоробро в своїйому покликанні, але добровільно прийняв прогнання з рідної країни, що мало тривати кільканайцять літ.

Рік прожив він у сусідній Каліфорнії. В 1915 р. виїхав в Іспанію, де в місті Гранаді покінчив філософічні студії. Потім як префект молоді по монастирських виховних заведеннях працював у кількох домах, головно в державі Нікараґві, потім знову в Європі, в Сарія біля Барцельони. В 1922 р. вислали його на бого-

словські науки до Ентієн у Бельгії. Студював там теж суспільне питання. Там в половині 1925 р. одержав свячення на духовника.

Тільки покінчив науки зараз на другий ріквесною одержав приказ від свого провінціяла відїхати в Мехіко, саме в часі, коли на Мехіко надходила нечуванна буря. Послухався з радістю приказу. Відтоді починається доба його життя хоч і не довга, та так через край повна праці й пройнята запалом найвищої чесноти. що він був у Божих намірах дуже відповідним приготуванням до мучеництва.

О. Про був з природи веселої та живої вдачі. Меткий, дотепний, люблений усіма, вмів усе найти вихід із найтруднішого положення. Та побіч цього процвітало в ньому життя глибоко внутрішнє. Де тільки був, а перебував по багато домах, лишив по собі память визначної чесноти. Хоча зза слабого здоров'я, що вимагало навіть не одної операції, терпів дуже багато, умів завсіди закрити свої терпіння милою усмішкою. Панував над собою, як кажуть його товариші, аж до справжнього героїства.

Коли прибув у Мехіко, почав життя апостольської праці в незвичайно трудних умовах. У світському переодягненні, по світських мешканнях, із одного боку

будучи немов у львиній пащі, мусить старатися змити чуйність державних агентів, з другою бою мусів, як то кажуть, розриватися на двоє й троє, щоб заспокоїти духовні потреби католиків, переслідуваних, позбавлених пастирів. Хрестив, вінчав, сповідав, уділяв і здоровим і вмираючим Пресв. Евхаристію, додавав відваги, потішав, навчав.

Про розміри цієї праці дають зрозуміння звідомлення з уділюваних св. тайн, хоча й сам він доносить своїм настоятелям, що їм здає звідомлення з усеї своєї роботи, що він губиться вже в обчисленнях. Св. Причастій у ріжних приватних домах роздає денно коло 300, а в перші п'ятниці до 1200 й більше; вінчань дає тижнево коло 5; сповідей і останнього св. Напуття не може дочислитися, бо переходять міру ці здвиги вірних, що тиснуть до ріжних кривок, де він працює. А крім цього безліч проповідей та ріжнородних духовних наук.

Але добрі діла роблені душам це тільки частина його занятя. Аж надто часто треба рятувати тіло й матеріальними добродійствами шодіставатися до зневірених і зрозпачених. Під кінець 1926 р. вже 96 родин удержував він уповні. А це все робив він без ніякого постійного доходу, тільки з принагідних датків, що їх діста-

Д О П И С И

Як в одному селі „будували“ читальняний дім?

Пишете в „Правді“, що радо помістите те, що я напишу. Я вам частенько писавби, та бачите тепер на весні часу в мене дуже обмаль, а тут ще журба, бо майже вся озимина пропала. Воно правда, що журбою муру не пробеш, та якась така людська вдача, що як тільки щось не поведеться, то чоловік зараз і в журбу вдається. Розум ніби каже: не журися, журба сорочки не дасть, а ти таки піддаєшся журбі, як той пияк сивусі-горілці. Та вже то ми Українці здавен давна славні тим, що журимося тай плачемо — мабуть осьтак і свою долю проплакали тай у море за слізми пустили.

Та я розписався про журбу, а мені не про це хотілося писати. Я хочу вам написати, як то в сусідному від нас селі „будували“ читальняний дім. Назви села вам не полам, бо не славна була ця будова й я не хочу соромити села. Тай іде там уже до кращого.

Та я зачну з початку. То було зараз по війні, десь у половині 1919 р. зійшлися люди по Службі Божій під церквою тай рада в раду: „Добре булоб — кажуть — відновити читальню!“ А до війни була вже в них читальня.

А хтось із них каже: — Добре булоб побудувати дім під читальню, бо як нема своєї хати, то читальня звичайно не розвивається так як треба.

— Ба, — кажуть інші — коби гроші були.

А той перший:

— Я маю на це раду. Місце під читальню є...

Люди видивилися на нього:

— Де — кажуть — є? Нема.

— Є — той свов. — Я відступлю під

читальню частину свого городу. Значить земля є, треба тільки грошей на матеріял і на майстрів. Я давби на це таку раду: в Америці є багацько людей із нашого села. Мій стрийний брат уже й писав до мене, що як ми потребуємо грошей на якусь будову, або на що інше то вони пришлють.

— А то гарно — сказали всі. (Бо то знаєте, наші люди скрізь люблять, як на якусь народню ціль не треба їм давати з власної кишені.) — Треба їм зараз написати, що ми будуємо читальню. Ви, куме, напишіть, а ми також попідписуємося.

І написали письмо тай пустили в Америку. А тимчасом подбали про віднову читальні „Просвіти“. Головою читальні вибрали цего, що дав землю під читальняний будинок. Він був розумний, рухливий і меткий чоловік. Не довго трівало — з Америки гроші прийшли. Та він каже: — Людоньки! За ті доляри, що прийшли, можнаб уже побудувати дім на читальню. Та я думаю, що нам здавсяби більший дім, де можнаб примістити й кооперативу й це інші товариства.

Хтось вирвався:

— Ано, то лишім в Америку, що ми хочемо будувати ще більший дім, нехай ще більше долярів пришлють.

А голова читальні на це:

— Ні, так не випадає! Разураз просити. Тай нам повинно бути стидно, що ми ніщо не доложимо до будови дому. Я думаю, що ми повинні також зложитися на будову. Я від себе даю 5000 марок, а ви всі також зложіться кілька хто може...

Не сподобалося вже це читальникам, та ніхто не спротивився. Кількох навіть за його приміром дало теж від себе якусь суму грошей. А інші не дали, але обіцяли пізніше дати.

Та як вийшли з засідання вже деякі зачали негодувати.

— Нева здирка — кажуть буде.

А інший додав:

— А бач, як наш голова всадився: пять тисяч марок відразу.

— Хоче, щоб його хвалити — каже третій.

Та голова не засипляв грушок у пошелі. Скликав у цій справі надзвичайні збори читальні „Просвіти“ й там перелер, що кожен член зобов'язався дати якусь означену суму на будову читальні. Та вхвалити вхвалили, але дати, то вже було тяжче. Та голова не давав спокою, натискав. Люде були щораз більше недоволені.

Голова з виділом читальні за доляри з Америки закупив каміння, цегли, дерева, вапна й уже мали забратися до будови читальняного дому.

Та тимчасом прийшов час звичайних загальних зборів. Хтось пустив по селі чутку, буцім то голова й виділові роблять добрі інтереси на будові, що за ці гроші, що є, можна побудувати два такі доми, що закуплений матеріял не коштує й половини цих грошей, що кажуть рахунки. На самих зборах почувися вже витуки, що виділові дбають про свою кишеню на шкоду читальні. Спершу невиразно, а потім у сварці щораз виразніше. Та при виборі голови й виділу, хочуть знов вибирати цих самих. Однак голова, а за ним і виділові рішучо не хотіли прийняти вибору. Дотеперішній голова піддав, щоб вибрати головою його найзавзятішого противника. Не було що робити вибрали його.

Він був добрий до крику, але до роботи зівсім не здатний. Такісамі були в більшості й нові виділові.

Старий виділ передав закуплений уже матеріял тай ще чимало грошей у долярах і в марках. Новий виділ не брався до будови, бо, казали, замало ще грошей. Написали знов до Америки й ждали. Але в Америці вже довідалися про сварку й відписали, що грошей не пішлють, поки

вав від добрих людей. Днем і нічю, як пише сам про себе до настоятелів, треба було бути на поготівлю, щоб робити добро. „Раз із палицею в руці, як студент, раз знову на ревері мойого брата, або під іншою постаттю, пробігаю ціле місто й помагаю кому можна“. — Не відмовлявся при цьому від безлічі реколекцій і конференцій, головно з молодю, що мала в ньому свого духовного керманича.

Питався сам себе, де в нього та сила береться, що він може перемогти всі ці зусилля. Відповідав із простотою: „Не я, тільки благодать Божя зі мною“.

Бо по людськи, то його хирне, схорване тіло, не змоглоб й десятини цих трудів знести. А піддержували його передусім дві річі: одна це безмежне вповання на Бога, що про Нього все говорив як про свого Вітця, друга це чернеча слухняність і зависимість від настоятелів, що в них про все запитує й сліпо їх слухається. Збереглися в виді листів до цих духовних вітців дуже гарні записки з усіх його праць, записки, що в них вроджена веселість бе джерелами дотецу, а при цьому найщирішою побожністю та палкістю надприродних почувань.

А почування ці були дійсно надприродні, бо вірному слугі не досить було цего, що для Бога й для душ мій працюва-

ти до знесилля, він бажав іще й терпіти для них. Чим більше доходило до нього з різних сторін країни сумних вістей про пролив католицької крові та про гнет гонителів, що все більше й більше лютував, о. Прощораз палкіше зітхав до мученицького вінця. В одному з останніх листів писав так:

„Могутність наших ворогів, що діляють грішми, оружям та брехнею, розпадається в порох, як ця статуя, що її бачив Даниїл, розгортену камінцем, що впав із неба. Уже свитають перші проблиски воскресення, саме тому, що темрява муки доходить до найбільшого напруження. Із усіх сторін приходять вісти про жорстокости та гнет. Жертв багато: число мучеників росте з дня на день! О, коби й мені судилося діждатись цієї великої долі!“

Господь прийняв ці гарячі бажання й порішив у своїх величній заповідях перевести автора в горі наведених слів крізь „темряву муки“, щоб покрити його повним блеском воскресення“.

Дня 13. падолиста 1927 р. столицю Мехіка стрясла сумна подія. Коли в цей день по полудні генерал Обрегон їхав самоїздом на перегони, що мали відбутися за містом на Майдані де Торос, із іншого самоїзду, що сливе в міських воротах наз-

дигнав Обрегонів самоїзд, впало на генералів самоїзд дві бомби. Наслідок замаху був дуже незначний, бо генералові Обрегонів не сталося сливе ніщо, тільки відломок збитого шибі скалічив його легко. Зате гірше пішло виновникам замаху. За ними пустилися в погоню військові, що їхали другим самоїздом. Дігнали їх і двом завдали смертельні рани, одному вдалося втекти, а четвертого — коли справді цей був четвертий — назвищем Антін Тірадо, зловили живцем. Із кругів влади твердили, що цей Тірадо був саме одним із чотирох, що кидали бомби. Інші запевняли, що він був спокійний, зівсім невинний прохожий. На всякий спосіб, він сам рішуче заперечував якоїнебудь участі в заговорі.

По замаху, зросла очевидно чуїність поліції. А що вже від якогось часу мали відомости про широку діяльність укритого в місті священика, вдалося агентам викрити мешкання о. Про при вулиці Пануко, де жив тоді. Арештували його 17. падолиста рано й завели до провізоричної поліційної в'язниці. Небаром привели туди й його рідного брата Гумберта тай інженіра Людовика Сегура Вільчіса. На всіх трьох тяжіло підозріння співучасті в замаху на генерала Обрегона.

(Дальше буде.)

не буде згоди в селі. А матеріал не увався. Ба, поволи й розкрадали його. Тимчасом прийшла зміна польських грошей із марок на золоті. А виділ чомусь був і долари змінював на марки. Треба було в пору змінити марки на золоті. Виділовим це не в голові було. І так замість грошей остали пусті папері.

Таке тяглося аж до часу, коли в село прийшов молодий священик. (Бо доси був у селі дуже вже старенький парох, що й так ніколи відчого не мішався, і він перед двома роками помер.) Молодий парох узявся насамперед до віднови дуже занечищеної церкви. І якимось так зручно то зробив, що люде без великого клопоту зложили гроші на віднову. О. парох оживив церковні брацтва, відновив братську позичкову касу й інші нові товариства позасновував при церкві. Піднеслося в селі релігійне життя. І небаром церква світилася мов нова.

Коли парох розглянувся в селі, пізнав, що тут є два табори. Постановив собі погодити їх та довести до покінчення будови читальняного дому. Прийшов на загальні збори читальні й так промовив до людей, що вони рішили закинути спори. Порадив вибрати першого пововного голову. Цей за намовою пароха згодився головувати. І знов закипіла робота коло будови, люде наче не ті стали. Були може й невдоволені, бо де їх нема, та вони сиділи тихо. Виділ легко гроші зібрав і люде толокою помагали при роботі.

І тепер пишається в селі величавий читальняний дім, а вньому крім читальні є й кооператива й молочарська спілка та й інші товариства. І всі ці товариства не на папері, розвиваються. Ось бачите, що то може рішучість!

Багато думок насуває мені отся подія й я радби висказати їх вам. Та бачу, що вже й так багацько паперу списав, може місця в часописові не сталоб — за маленька ще наша „Правда“. То хіба вже другим разом вилочу вам мої думки про це.

Стефан Варунок.

Важне для господарів

Вибір поросят для розплоду.

До розплоду треба вибирати поросята лише від добре плідної, сильної і здорової матки. Поросята від мало плідної матки, остають також мало плідні і приводять одноразово лише по кілька поросят. Далше не сміють вони походити від надто молодої або старої матки, бо це шкідливо відбивається на пізнійшій годівлі. Найліпша матка 2—4 літня, спокійна добре збудована і дбайлива за своє потомство.

Всіх поросят не лишається до розплоду ні на годівлю. З поміж них вибирається лише такі, що визначаються добрим апетитом і стравністю. Поросята хоропливі є ні до чого. Поросята, що мало їдять, є слабкі і вже при дещо холоднішій повітрю остають в хліві і заграбуються в солому, місто жваво бігати, не надаються на розплодові лутуки. Лише поросята лагідної вдачі, спокійні, що не кусаються, ні не непокоять других, не є дикі, але при зближенню людини заховуються спокійно, можна лишати до розплоду.

Також годиться звернути бачнішу увагу на будову тіла поросят. Розплодові лутуки повинні мати довгий і рівний ка-

доб, широкі плечі і крижі, взагалі гарно збудоване ціле тіло, з малою головою, короткими грубими ногами. Будучі матки повинні мати принайменше 12 ссавок, бо коли їх менше, то поросяткам не вистане молока.

Годиться звернути увагу також на походження, бо за близьке споріднення має лихі наслідки. Хоча поросята на вигляд можуть бути гарні, то всетаки вони делікатні, невитревалі, так, що зкоро пошкодять їм зміна поживи і воздуха, як також виказують меншу відпорність проти рижних хоріб.

Комунікат III. Головної Управи М. Т. М.

Як в минулому році, так і тепер святкуємо „Марійський тиждень“ в часі від 20. V. до 27. V. Цей тиждень *духовних дарів* для нашої молоді й дітей, головнотиждень *молитви* за молодіж. П. Т. Провідники, Особи довіря й прихильники нашого Товариства зволють цей тиждень проголосити в середовинах своєї праці, — і як змога його відсвяткувати з повною програмою. — На випадок потреби можна перенести цей „тиждень“ на догіднійший час. — Львів, 20. квітня 1928.

Гол. Управа Мар. Тов-а М.

Митрополит в приюті укр. служниць ім. св. Йосифа у Львові

В неділю дня 13. мая католицьке товариство українських дівчат ім. св. Йосифа у Львові урядило в своїм приюті „свячене“. Виділ тов. запросив на це торжество Високопреосвященного Митрополита.

Достойний наш Владика помимо численних занять не пожалів дорогого часу й труду й прибув до приюту, котрий знаходиться при вул. Бляхарській ч. 11. II. поверх. Голова тов. привитав Достойного Гостя щирими словами, вказуючи на значіння і цілі такого товариства, а також на тяжкі відносини, серед яких воно мусть переборюватися і просив Преосв. Владика о благословення для дальшої праці й розвою товариства.

Митрополит, у відповіді на привіт, признав велике значіння такої організації як тов. служниць у Львові. А що товариство переживає дуже непригожі і тяжкі часи, то не диво, бо й ціла наша св. Церква переходить ще тяжші проби й боротьбу. Закінчив заохотою до дальшої праці в упованні на Божу поміч.

Підчас скромного прийому хор дівчат відспівав кілька пісень.

Достойний гість оглянувши приют і роботу Товариства розпрацався, полишаючи у присутних і численно зібраних членів почування вдячності і щирого привязання до свого духовного Пастира.

Снідання Наполеона

(о. С. К.) Було се в тім часі, коли Наполеон будував свою коломну на площі Vendome. Бажаючи переконатися, як далеко поступила робота, вийшов раз раннім ранком, у перебранню, щоб його не пізнав ніхто, в товаристві свого адютанта (прибічника). Оглянувши стан робіт, Наполеон почув голод. Тимчасом усі ресторани були ще позамикані. З трудом надібав одну молочарню, яка вже була отворена.

— Омлет і баранячі товченики (котлети)! — закликав Наполеон. По так обильнім сніданню Наполеон станув у дверях молочарні, заложив своїм звичаєм руку в зад і сказав до адютанта: — Заплатіть!

Тоді адистант з острахом замітив, що був без грошей. Зближається отже до властительки льокалю і каже: — Ласкава пані, ми є офіцерами французької армії. Ми забули взяти з собою гроші, будьте ласкаві нам зборгувати.

— Ах, се кождий може подавати себе за офіцера, мене вже не раз в сей спосіб обдурили!

Кельнер чуючи сю розмову, сказав: — Я за сих панів ручу, вони не скривдять бідного кельнера.

Адютант оповідав по дорозі про сю сцену Наполеонову. Цісар постановив кельнера нагородити. Справді в якийсь час по сій пригоді входить до молочарні вистрошений адютант цісаря.

Чи тут знаходиться сей кельнер, котрий заплатив за цісаря снідання?

Властителька молочарні мало не зомліла зі страху. Кельнер одержав нагороду в висоті 50 дукатів, а zarazом предложення, щоби обняв службу при цісарю. Очевидно скористав негайно з сього предложення і був одним з найвірнійших льокаїв „Малого капраля“, як називало французьке військо свого улюбленого вождя.

Н О В И Н К И

Смерть опришка. Зі станиць станицької тюрми втік недавно грізний опришок Гуменюк, якого увязнено під замітом морду. По своїй утечі з вязниці Гуменюк убив у цвітні в Саджавці коло Надвірної жидівку Цімерманову і її сина. Другого сина тяжко зранив. Поліція, яка стежила його, викрила його в Зарічу коло Делятина. Коли хотіли його арештувати в одній хаті, він став стрляти з револьвера. Поліція відповіла вогнем із крісів. Від одної кулі згинув Гуменюк. При ньому знайдено втягий австрійський кріс та військову пістолю.

Смерть злодія. В Ярославі найшли на даху одного вагону трупа з розбитою головою. Показалось, що це був знаний злодій Коперський, який окрадав люде в потягах. Він сховався на дах і згинув вдарившись головою о залізний міст.

За вбивство батька. На днях скінчилася розправа проти 17-літньої Станіслави Бембен, яка при допомозі матери Франціски і брата Стефана вбили у Львові свого батька Витовда. Причиною того страшного вчинку було це, що Витовд Бембен був п'яницею й розпустником та в страшний спосіб знущався над родиною. На підставі присуду суддів присяжних трибунал звільнив від вини й кари Станіславу й Стефана а на два роки тюрми засудив Франціску Бембен.

Нічний напад. До гайового Камінського під Кольбушевою в Польщі запросився на нічліг уоружений у стрільбу мушина враз із якоюсь жінкою. Вночі „гост“ напали на Камінського. Мушина затривав йому стрільбою, а жінка стала шукати в хаті за грішми. Не знайшовши нічого, втекли. Поліція арештувала двох парубків: Пака і Сенькова. Сеньків був перебраний за жінку.

Напад опришків На двір Луки в Виленщині напала ватага з 26 уоружених опришків. Двір зрабували вони до чиста. Забрали гроші, одіж та поживу. Поліція не зловила ні одного опришка.

Диверсійні ватаги в Варшаві Польські часописи подають без виясненень коротку вістку, що в Варшаві довершено численних арештувань серед організаторів диверсійних ватаг. Арештовано якогось Семйонова і Бурмана, котрі на території Варшави стягали до диверсійних ватаг осібників зпоміж суспільного шумовиння.

Комуністична демонстрація в суді. На судовій розправі, яка ведеться проти Білоруської Громади у Вильні, явилися комуністичні послы Бітнер, Варські й Росяк та сель-роб Вальницький і на павзі виголосили до обвинувачених привіт від московських, польських і українських робітників. Предсідник суду приказав полці вивести їх із салі, а крім того виленський суд зажадає від сойму видачі всіх чотирох послів.

Великі зловживання. У Львові арештовано висшого урядника львівської дирекції залізниць Володислава Павловича, за мільйонів надужиття на шкоду державного скарбу. Слідство відкрило, що Павлович ошукав залізничу касу при доставках дерева, головню порогів, на кілька мільйонів і доробився в той спосіб великого маєтку. Разом з ним арештовано двох підчинених йому урядників, Скудлу і Конасінського та доставця дерева Шуліма Ляйтера. Великі надужиття викрито в тютюневій господарці у Львові і в митовім уряді у Варшаві.

Підпоручник перед судом На днях відбувся у Львові доразовий військовий суд над підпоручником артилерії Заленським, який перед кількома днями в звірський спосіб зарубав шаблею свою наречену кравчиню Іжевську. Доразовий суд не видав свого присуду, а цілу справу передав звичайному військовому судові. Заленському грозить кара смерті.

Випадок з самоходом. Під Закопанім у Татрах наїхав самохід прискругі на ріг дому. Шофер і власник авта Оборський порозбивали собі голови до стіни дому. Також Катарина Лястость віднесла тяжкі рани. Самохід розбився на кусні.

Щур покусав дитину. У Львові при вул. Колонтая в хаті Палюха вночі скочив щур до колиски і покусав 2-літню дитину Палюха. На крик дитини родичі прогнали щура.

Грізна пожежа. Минулої п'ятниці вибухла в Станіславові грізна пожежа в одноповерховім домі Гавсвальда при ул. бічній Сапінжінській. Пожежа вибухла о півночі й неописаним жахом переняла жителів дому. Заки спостерегли вони небезпеку, вогонь, що почався на стриху, обняв сходи і відтяв утечу мешканців першого поверха. Нешасні стали скакати з вікон, при чому три особи віднесло тяжкі рани. Одна з них бореться зі смертю. Гашення вогню тривало до полудня. Згорів дах та цілий перший поверх ураз із усіми наосячимися там річами. Причина пожежі, ще невияснена.

Випадок на залізниці. На стації Угерці коло Ліска вискочив зі шин товаровий поїзд. Чотири вагони розбиті цілком. Жертв у людях нема.

Збіжжя.

Пшениця двірська 52-25—53-25, пшениця селянська 50-50—51-50, жито галицьке 20-25—41-25, ячмінь галицький броварняний 41-50—42-50, ячмінь на мливо 38-00—49-00, ячмінь пастівний 33-00—34-00, овес галицький 36-25—37-25, кукурудза румунська 39-00—39-50, бараболя промислова 0-00—0-00, фасоль біла 50-00—60-00, фасоль колрова 43-00—46-50, фасоль краса 55-00—60-60, горох пів-Вікторія 55-00—60-00, горох пільний 40-00—50-00, бобик 34-50—35-00, мішанка пастівна в зерні 0-00—0-00, вика 28-25—32-75, сіно солодке краєве прасоване 7-50—8-50, солома прасована 4-25—4-75, гречка 47-00—48-00, льон 68-00—71-00, дубін синій 23-75—24-75, ріпак озимий 68-00—70-00, мука пшенична 40% 87-00—88-00, мука пшенична 50% 78-00—79-90, мука житна 65% 61-00—62-00, грисік кукурудзяний 57-50—58-50, мука кукурудзяна 43-00—44-00, отруби житні 28-35—28-75, отруби пшеничні 28-75—29-25, крупи гречані 82-25—84-25, пшоно 78-50—85-50, крупи ячмінні 60-25—61-25, пенцак 58-50—59-50, просо краєве 42-00—44-00, макухи льняні 47-00—48-00, конюшина краєва 220-00—250-00, мак синій 90-00—110-00, мак сивий 75-00—90-00.

О П О В І С Т К И.

Вже вийшла з друку найновіша праця
ВЯЧЕСЛАВА ЛИПІНСЬКОГО

Х А М І Я Ф Е Т

Ціна 90 сот.

Замовляти в Адм. „ПОСТУПУ“, Львів, вул.
Сапіги ч. 26.

НОВІСТІ

НОВІСТІ

Вже вийшли з друку дуже цікаві спомини з 1918 р. Сотника Бориса Монкевича п. з. „Слідами новітніх заборонців“. Спомини написані цікаво і читаються легко.

Замовляти по адресі „Добра книжка“, Львів, Почт. скринька ч. 11. — Ціна книжки 3-60 зол.

Важне для ОО. Духовних.

ПОРТРЕТИ останнього зняття (у квітні цього року) Експеленції Митрополита Шептицького, гарно виконані (кредка-сепія), а також групи минулорічного зїзду єпископів у Львові, як рівнож і групи ювілею о. Митрата Бачинського, — пропонує фотограф **Л. ЯНУШЕВИЧ, Львів, вул. Св. Антонія 3.** Там же приймається замовлення на всі можливі фотографічні роботи. 205 9-3

Дуже на часі книжка п. н.

Секти й сектанти.

(Ч. 5. Бібліотеки У. Х. О.)

вже вийшла з друку і продається по ціні 60 сот., з почт. пересилкою 1 зол.

Висилає Адміністрація „Нової Зорі“.

ЖИТТЯ СВЯТИХ

КИРИЛА І МЕТОДІЯ

Ціна тільки 80 сот., з поштовою порученою пересилкою 1 зол. 30 сот.

Замовляйте на адресу:

АДМІНІСТРАЦІЯ „НОВОЇ ЗОРІ“

Львів, вул. Сапіги, ч. 26.

БІБЛІОТЕКА УКРАЇНСЬКОЇ ХРИСТІАНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Досі вийшли:

Ціна:

Др. А. Ушенічник

Ч. 1. Основи соціології 3—зол.

Кірх—Лотоцький

Ч. 2. Світила Сходу . . . 3—зол.

о. Др. Я. Левицький

Ч. 3. Спиритизм 2—зол.

о. Др. Діонізій Няраді

Ч. 4. Життя св. Кирила і
Методія 0-80 зол.

Я. Л.

Ч. 5. Секти й сектанти . 0-60 зол.

Др. Ст. Томашівський

Ч. 6. Перший уніяцький
митрополит (друкується)

На замовлення висилає Адміністрація „Нової Зорі“ — Львів, вулиця
Льва Сапіги ч. 26.

Читайте „Нову Зорю“ призначену в першій мірі для більше освічених людей.

Адреса: Адміністрація „Нова Зоря“, Львів, вул. Сапіги ч. 26, І. п.